

TARNYSTĖ, KAIP PERLAS, KURIS NEMĖTOMAS

Kalbant apie tarnystę, kaip apie krikščioniško gyvenimo būdo vieną iš svarbiausių momentų, sakoma, kad krikščionis yra tas, kuris tikėjimą turi išreikšti per savo darbus. Bet tam, kad žmogus tinkamai suvoktų tai, ką jis turi daryti, turi būti pasiruošęs pažinti ir savo netinkamas puses. Prieš kalbant apie tai, kaip mes turėtume gyventi, šiek tiek pakalbėsime ir apie dalykus, kaip mes neturėtume gyventi. Kitaip tariant, yra dvi žmonių kategorijos: vieni žmonės, kurie yra pasiryžę tarnauti - kiekvienas tikintis žmogus turėtų būti pasiryžęs tarnauti Dievui ir žmonėms, bet lygiai taip pat yra žmonių kategorija, kuri laikosi principo - „Netarnausiu“. Mes žinome, kad šitas principas yra atėjęs iš pirmųjų žmonių, kada jie pasakė: „Netarnausim, norim patys būti kaip Dievai“.

Taigi, yra tokios dvi gyvenimo kokybės arba du gyvenimo būdai. Ir kartais mums atrodo, kad mes štai einam į bažnyčią, žinom Jėzaus mokymą, meldžiamės ir ilgainiui imam galvot, kad mes jau esame kaip ir idealūs, viską atliekantys, mes tikrai norim visada tik gero, įsivaizduojam, kad jau esam beveik tobuli. Taigi kartais taip būna, kad mes turim gražius idealus, bet pats mūsų gyvenimas rodo visai ką kita. O tam, kad atpažintume šitą neatitikimą, reikia labai didelio sąmoningumo. Dažnai, jeigu jūs paklausia, ką jūs galvojate apie save pačius, jūs imate pasakot gražiausius dalykus. Bet iš tiesų gyvenime dažniausiai būna taip, kad kai reikia konkrečiai pasirinkt tarnauti kitam ar ne, mes stengiamės netarnaut ir sakome: „Aš čia mielai, bet dabar yra tokia situacija, kad aš negaliu... bet iš esmės aš norėčiau tarnaut...“ Kodėl taip yra?

Turėtume pastebėt, kad kai mes ateiname į šią žemę, mes pasidarome labai žemiškais. Mus nuo pat vaikystės pratina pajust save, save įtvirtint, išmukt visokiausių dalykų, kurie yra reikalingi būtent žemėje. Ir nejučia mes pradėdam gyventi taip, tarsi norėtume pasilikti šioje žemėje amžinai. Jeigu mes pažiūrėtume į save iš šalies, kaip į Dievo kūrinį, mes pamatytume, kad Dievas taip gražiai yra viską sukūręs ir natūraliai mums parodo, kad šita tikrovė, kad šitas mūsų kūnas nėra nei pradžia, nei pabaiga, o tik viena iš išorinių gyvenimo detalių. Ir pragyvent visą gyvenimą vardan šitos detalės, kuri vadinasi kūnu arba dėl materijos, kuri vadinasi daiktų kaupimas, ar dėl pinigų, ar dėl diplomų, ar dar dėl kažko materialaus, - tikrai neverta.

Bet mes galime sakyti, kad pažįstame daugybę žmonių, kurie gyvena tiktai dėl to ką žmonės vadina pinigais, valdžia ar garbe ir net neįsivaizduoja, kaip galima gyventi kitaip. Kodėl taip atsitiko? Todėl, kad žmogus ėmė ir atskyrė save nuo šios tikrovės. Jeigu mes pradėtume pažint save, netgi savo kūną, pamatytume, kad mes turime penkias kūniškas žinojimo rūšis, kurios nurodo, kad visa tai yra labai menka viso žinojimo dalis. Mes žinom, kad turim penkis pojūčius: lytėjimą, skonį, uoslę, klausą ir regėjimą. Ir mums atrodo, kad kai mes matom, užuodžiam ar išgirstam - tada mes žinom. Paanalizavę pamatytume, kad visi šie pažinimo įrankiai sudėti hierarchine tvarka taip, kaip šioje tikrovėje yra sudėti keturi elementai: iš jų pats grubiausias yra žemė, paskui seka vanduo, paskui - oras ir galiausiai ugnis. Ir jau toliau nekalbam. Dar viena įdomi detalė, kad kai mes kalbame apie šituos keturis elementus, fizikai sako, kad viskas yra sudaryta iš žemės, vandens, oro ir ugnies.

Tai štai mūsų pažinimo rūšys atitinka šituos keturis elementus. Taigi, kai mes kalbam apie lytėjimą, tai jis yra žemės atitikmuo. Žemė mums duoda stabilumą, tvirtumą. Ir kai mes sakome: „O, mano vaikui pasisekė, nes jis gavo gerą darbą ir dabar tvirtai stovi ant kojų“, - tai norime pasakyti, kad gerai gyvena, nieko jam netrūksta, viskas jo gyvenime yra tvirta. Lytėjimas tarsi duoda ryškiausių pažinimą. Paėmiau daiktą į ranką ir

tikrai žinau, kas tai per daiktas. Ir žmonės kartais nori išmatuoti netgi tikėjimo dalykus, kaip ir apaštalas Tomas po Jėzaus mirties pasakė: „Kol aš savo rankų neįdėsiu į Jėzaus žaizdas, aš netikėsiu“. Ir labai daug žmonių apie Dievą taip sako, kad kol aš nesutikau Dievo akis į akį - aš netikėsiu. Jie nori pasakyti, kad kol Dievas jiems nepasirodė pačiu grubiausiu būdu, tol jie netikės. Kodėl Fatimoj kažkam pasirodė, Lurde, Medžiugorėje, o kodėl man nepasirodo? Jeigu man taip pasirodytų, tada aš tikėčiau, o dabar visa tai netikra. Viena šventoji yra pasakiusi: „Aš nenoriu, kad Dievas man pasirodytų, nes Jis pasirodytų pačiu grubiausiu būdu, tik taip, kaip aš sugebėčiau Jį pažinti ir tai būtų tik dalinai, labai miglotai, netikrai, pagal mano jutimą, pagal mano akis“. Taigi lytėjimas yra grubiausias. Atrodytų, jeigu pasirodytų Dievas, tai aš Jį norėčiau pačiupinėti, ar tikrai Jis tikras, kaip kad padarė apaštalas Tomas.

Jeigu kalbėtume apie kitas žinojimo rūšis, tai jos persikelia į galvą. Lytėjimui skirtas visas kūnas: rankos, kojos, visa oda. Bet toliau viskas subtilėja. Skonis siejamas su vandeniu. Jei įsidėtumėte į burną kietą saldainį ir jis niekada netirptų, skonis neatsiskleistų. Tam, kad tai įvyktų, jis turi pasidaryti lyg tyrelė, atsiskiest vandeniui, tada skonis atsiranda vis aiškesnis, kai tas saldainis burnoje tirpsta. Taigi skonis ir lytėjimas yra absoliučiai skirtingi dalykai. Dievas mūsų kūną padarė tokį įdomų, kad mes turime labai įvairius instrumentus, kuriuos naudojame pažinimui.

Toliau, jeigu kalbėtume apie uoslę, tai yra stebuklas, kuris siejamas su oru. Juk nereikia nei į nosį kažką kišti, nei stipriai prispausti prie nosies, tas kvapas ateina per orą. Kvapai sklinda net per didžiausią atstumą. Kai pradėdi virt sriubą, tada visi namai pakvimpa ir jau niekur nepaslypsi sriubos. Tai dar kitokia žinojimo rūšis ir vis kylame aukščiau. Jeigu keliaujame tolyn - ausys. Ir čia mes jau kalbame apie tonus, pustonius, obertonus,- tai irgi sklinda oru. Garsas yra labai subtilus dalykas. Bet jeigu kalbame apie akių regėjimą, tai yra dar subtiliau, nes šviesa yra formų forma, kitaip tariant, jau čia kaip ir pasibaigia tai, kas materialu, nes formų forma yra tai, kas sukurta kaip kažkas, ką mes galim pažinti jusliškai, bet šviesa yra dar kažkas daugiau.

Kai Pradžios knygoje mes skaitome, kaip Dievas sukūrė pasaulį, tai pirmasis Jo veiksmas yra: „Tebūnie šviesa!“ Bet tos šviesos mes nepažįstam, nes dangaus šviesulius: saulę, žvaigždes, mėnulį Dievas sukuria tik ketvirtą dieną, taigi praeina nemažai laiko. Procesas vyksta nuo subtilesnio iki kažko grubesnio. Kas yra šita šviesa? Tai nėra tai, ką mes akimis fiksuojam, tai yra pradžių pradžia ir už tai mūsų visi pažinimo organai, kaip ir baigiasi akimis. Bet yra dar vienas įdomus dalykas, kad akys, kurios siejasi su šviesa, nurodo, kad yra protas, dar subtilesnė šviesa, irgi pažinimo įrankis, bet tai yra tik įrankis, bet ne tikslas. Ir jeigu kalbėt dar aukščiau, atrodo, kad daugiau nieko jau nėra.

O šv. Augustinas sako, kad mes pažįstam apšvietos būdu. Ir kai pažįsti apšvietos būdu, pažįsti viską ne detalėmis, o iš karto. Akys mato vieną daiktą, tada kitą, o kito nemato, bet apšvietos būdu siela viską žino iš karto, bet negali papasakoti. Ši sielos pažinimo būdą mes kartais vadinam intuicija, kai mes norim tai pasakoti ar tai vadinam kažkokia nuojauta, bet tai yra kažkas panašaus į tai, kaip Augustinas sako, kad dieviškus dalykus mes pažįstam apšvietos būdu.

Vėlgi, jeigu mes kalbėtume apie šituos pačius elementus, reikėtų pasakoti, jeigu mes gyvybę suvokiame tik ją siedami su kūnu, tai mes bijom nevalgyti, mes bijom pasninkauti, nes galvojame, kad numirsim, nes tikim, kad tik maistas duoda mums gyvybę ir mes labai klystame, nes be maisto žmogus gali išbūti keturiasdešimt dienų ir jis nenumirs. Aišku, geriau būtų tokį ilgą laiką pasninkauti su gydytojo priežiūra, nes tuo metu organizme vyksta labai intensyvūs, įvairūs procesai, organizmas atsinaujina, bet kol visi nuodai išeina, žmogus labai kankinasi. Tačiau be vandens žmogus gali išbūti tik iki savaitės. Tai kaip jau anksčiau sakėm: žemė, vanduo, oras ir ugnis. Taigi kiek žmogus gali išbūti be kvėpavimo, be oro? Dabar iškvėpkite ir sakykite: "Atsibodo, daugiau nekvėpuosiu." Penkias dienas išbūsite? Kažin...Po penkių dienų jau po žeme būsim, jeigu

nekvėpuosim. Taigi oras yra dar svarbiau už vandenį ir maistą [žemę]. Atrodytų, kad mes kūne tik valgom, geriam, kvėpuojam ir viskas.

Bet dar yra ugnis. Ugnis yra dvasinių dalykų sinonimas. Kai kalbam apie Šventąją Dvasią, tada piešiam ugnies liežuvių, žinom, kad Šventoji Dvasia žmogų nuskaistina, kad kai veikia Šventoji Dvasia, žmogus atpažįsta savo nuodėmes. Tai tokia šviesa, tokia ugnis, kuri padaro mus šventais, bet tai kartais vyksta per didelę kančią, nes Dievas duoda kančią ir už nuodėmes, kad mes nuskaistėtume, tai mes ją priimame, bet Dievas dar mums duoda kančios, kad mes taptume šventi, kitaip tariant papildomai, kad mes pasidarytume tokie skautūs, kaip Jėzus ant Taboro kalno, kad mūsų siela taptų dieviška. Taigi ugnis yra tai, kuo mes atrodytų nesimaitinam, su mūsų gyvybe čia lyg nieko bendro ir nėra.

Bet pagalvokim, XX a. viduryje gyveno Paryžiuje tokia Teresė Noimanaitė, kuri buvo gyva vien šviesa. Tai buvo ne visą gyvenimą, bet nuo tos akimirkos, kai Dievas ją palietė, tai ji nieko nevalgė, išskyrus Komuniją. Bet labai įdomu, kad jos kambarys buvo viršutiniame aukšte, kurio stogas buvo stiklinis ir šviesa visada buvo jos kambaryje. Ji gulėjo ant patalo, taip sirgdama nieko nevalgė, bet jos gyvybę palaikė šviesa. Pasaulyje yra ir daugiau tokių žmonių. Tai mums sunku suprasti, bet iš tikro tai, ką mes vadiname gyvybe, mažiausiai yra susieta su kūnu ir su maistu. Kodėl žmonės labiausiai bijo mirties? Nes kūnas lyg ir paliks mus. Bet iš tikrųjų žmonės bijo todėl, kad jie save tapatina su kūnu nors iš tiesų čia nėra nieko bendra. Kol mes esame kūne, tol yra bendro - mes jį visur nešiojamės, jis mums duotas, kad galėtume gyventi šioje tikrovėje. Iš visų gyvų būtybių žemėje žmogaus kūną turi mažiausia.

Augustinas sako: "Angelai pavydi žmonėms, kad jie turi kūną." Žmogus atsiųstas į šią žemę, kad nugyventų kažkokį laiko tarpsnį - labai įdomaus gyvenimo tarpsnį, jie yra atsiųsti su užduotimi. Mes ne šiaip sau čia atėjom į šį pasaulį, kad skaniau pavalgytume ar kažkaip bandytume kuo ilgiau išlikti, ar kad gertume vaistus, kad dar dienele pagyventume - ne čia yra tikslas ir ne čia yra gyvenimo prasmė. Dievas mūsų kūną palaiko tiek, kad mes atliktume tą tarnystę, kuriai esame siųsti, kad mes suvoktume tai, ką mes turime daryti ir pagalvotume, o iš tiesų, kas mes esame. Dažnai mes sakome: „Aš turiu kūną, aš turiu emocijas: pyktį, džiaugsmą, aš turiu jausmus - meilę, aš turiu valią, turiu protą,- viską turiu. Bet kas tas "AŠ"? Panašiai kaip sakytume, kas tai yra kiaušinio esmė? Kiaušinis turi lukštą, trynį ir baltymą. Panašiai kaip ir mes: kūną, jausmus, protą. Tai kur dabar ta esmė? Bet iš tikrųjų kiaušinio esmė yra gyvybė. Ar jinai matosi? Ne, nesimato. Bet tam, kad į šį pasaulį ateitų viščiukas, prireiks ir baltymo, ir trynio, ir lukšto. Bet ne dėl jų viskas taip įvyksta, jie yra tik priemonės. Tai kieno pagalba gali ateit gyvybė į šį pasaulį?.

Taigi lygiai taip pat ir mes, kai mes kalbam apie savo gyvybę sakom, kad reikia būtinai valgyt ir valgyt visokius produktus, kad liktume gyvi. Iš dalies tai yra tiesa - gyvybei palaikyti reikia kad kūnas pasisotintų ir gautų baltymų, riebalų ir visokių kitų medžiagų. Bet mūsų gyvybė yra kur kas daugiau - jai reikia ir vandens, ir oro, ir dar jai reikia dvasinių dalykų. Ugnis yra dvasiniai dalykai, be kurių mes nebūnam nė sekundės dalelės. Mes į šį pasaulį ateinam, kaip dvasinės būtybės. Kai žmogus dar tik mamos pilvely, tai gydytojai dabar jau turi tokią puikią aparatūrą, kad jau po kelių dienų, užsimezgas gyvybei, jie jau gali matyti, kaip ta ląstelė skyla ir darosi kaip koks medelis su šakelėmis, ir stebint jis pamažu, pamažu tobulėja ir centre atsiranda tokia šviesos gyslelė. Ta šviesos gyslelė rodo, kad jau tas vaisius šviečia, kad jau vystosi smegenys, stuburas. Gyvybė prasideda, kaip ir visa pradžia: „Tebūnie šviesa!“.

Antras Dievo veiksmas - Jis atskiria žemę nuo dangaus. Ne šitą žemę ir ne šitą dangų Jis atskiria. Jis sukuria materialius dalykus iš dvasinių. Ne iš materijos atsiranda dvasia, ne dėl to, kad turim kūną, bet, kad esame dvasinės būtybės ir kad ateidamos į šį pasaulį, gauname kūną. Kaip Dievas sukuria pasaulį, mes net suprast negalim, tai yra neaprepiama protu, ką Dievas sukuria ir visa tai trokšta tarsi sugrįžti atgal. Kai mes

kažkur būnam laikas nuo laiko pagalvojam - na kaip norėčiau dabar namo, kaip būtų gerai. Bet iš tikro pareini namo ir nieko tokio, ir toliau gyvenimas vyksta. Bet yra tas vidinis troškimas namų, toks ilgesys. Visa tai vyksta todėl, kad iš tikrųjų žmogus trokšta to, kas yra tie tikrieji namai. Iš tiesų tie, kurie pakliūva ten po mirties ar esantys komos būsenoje, grįžę pasakoja, kaip jie ten jautėsi. Tai nė vienas iš jų nepasakoja, kad prarado save, tik dauguma po klinikinės mirties pasakoja, kad žvelgdamas į savo kūną, nė nepagalvojo, kad čia yra jo kūnas, nes žmogus kaip jautė save, taip ir tebejautė. Žmogus sako: „Pagalvoju, kad kažkokį kitą ligonį paguldė į mano lovą, bet prieinu ir žiūriu, kad jis toks panašus į mane. Tada supratau, kad ten aš“. Vadinasi žmogus savęs nepraranda.

Taigi dėl ko mes turėtume bijoti mirties? Kad kai šitas kevalo lukštas, kad ir kaip puikiai jis išlaikytas bus, nukris, mes tada pamatysim savo išorę, kuri yra mūsų mintys, mūsų jausmai, mūsų troškimai, mūsų tikros intencijos. Kai mes kartais galvojam, kad darom gerą darbą, bet ta intencija būna savanaudiška - tas darbas nėra geras, tai yra blogas darbas, nors mes norim visiems rodyt, kad tai yra geras darbas, dėkokit man, sakykit, koks aš puikus. Bet jeigu nėra geros intencijos - dėl žmonių gėrio, dėl Dievo garbės,- tai nėra jokio gero darbo. Ir po mirties mes viską pamatysim ir tada tai vadinsis skaistykla, o galbūt dangum?! Jeigu mūsų intencijos švarios, mintys švarios be jokių egoistinių priemaišų ir mūsų darbai be egoizmo - mes iš karto einam į dangų. Bet, deja, kaip tame filme „Sala“, kai tam pagrindiniam herojui sako, kad tu jau šventas, tuomet jis atsako: „Ooo, mano geri darbai dvokia prieš Dievą“ [vonijet pered bogom]. Taigi jeigu nuimt mūsų tą išpuoštą, išpuoselėtą apvalkalą, prarast šitą kūną, mes išsigąstume. Net psichologai sako, kad jeigu kas nors pamatytų žmogaus mintis, tai pagalvotų, kad jį reikia staigiai gabent į beprotnamį arba sodint į kalėjimą. Tai va, kokia yra mūsų aplinka. Taigi nei į skaistyklą, nei į pragarą mūsų niekas netems, mes jau dabar ten kažkur viena koja stovim. Juk ne paslaptis, kad mes galvojam, kad niekas nemato mano minčių ar mano jausmų, ar mano intencijų. Čia gali būti viena mano pusė, o štai ta kita pusė, kurią noriu parodyt, gali turėti tą gražų blizgutį, tas kaukes. Bet iš tikrųjų tas gyvenimas išorėje mums labai apsunkina padėtį.

Kodėl tikėjimas taip pat yra žinojimo rūšis? Kantas sakė: „Man teko pašalinti žinojimą, kad užleisčiau vietą tikėjimui“. Žinojimas yra ribotas. Pvz., kad ir liečiu, kad ir girdžiu, kad ir ragauju - tai yra tik dalinis pažinimas. Protas, atrodo, paaiškina dar kažkiek, bet irgi ribotai. O kai tiki, tai tada Dievas tau atskleidžia tai, ko net protas negali suvokt. Tave veda ten, kur logiškai niekada nesirinktum ir todėl mes bijom tikėt. Mes bijom tikėt Evangelija, mes ją žinom, bet mes ja netikim, nes kuo netikim, tuo ir negyvenam, nors ir sakom: „Taip, tikiu...“ Užtat Jėzus ir perspėjo, kad jeigu sakysi „Tikiu“ - tai dar neįeisi į Dievo karalystę, reikia darbais parodyt kaip tu tiki.

Lygiai taip, kaip daugybė žmonių kalba apie taiką, bet karas vyksta. Jeigu karas pasauly, vadinasi labai daug karo žmogaus viduje, o jeigu daug viduje, tai tikrai išorėj visi kariaus. Ir kad nebūtų karo, reikia pačiam nustot kariaut. Kartą vienas profesorius susitarė susitikt su studentu ir kalbėtis apie taiką. Ir studentas su draugais kažką karštai aptarinėjęs, susinervinęs įleikia kabinetan ir trenkia durimis, o profesorius jam sako: „Žinai, jeigu nori kalbėt apie taiką, tai pirmiausia išmok tyliai uždaryti duris“.

Ką reiškia, kai mes turim gražias idėjas, bet jų nepaliudijam savo gyvenimu. Iš tikrųjų visi mato ką mes liudijam - ne tai, ką kalbam, ne tai, ką galvojam. Jei mums reikėtų papasakot apie save, mes gražiai papasakotume, bet mes meluotume. Mes turim idėją ir mes kartais taip ir galvojam apie save. Bet niekas nemato tų mūsų gražių idėjų iš mūsų darbų. Grįžtant atgal prie to, kodėl žmogui iš tikro taip sunku gyvent tuo tikėjimu, nuo kurio viskas prasideda ir kuriuo viskas pasibaigia. Tai yra todėl, kad žmogus iš tikro turi atsigręžt į save ir turi susipažint su savimi. O tai yra nelengva ir tai yra mūsų laikmečio bėda. Kodėl net mes, krikščionys, kurie skaitome Šventą Raštą ir žinome, kaip turėtume gyvent, mes taip negyvename, o gyvename taip, kaip visi gyvena pasaulyje.

Nes naujieji laikai pakeitė požiūrį į tikrovę. Iki naujųjų laikų žmogus visada buvo dalelė: antikoje - dalelė kosmoso, viduramžiais - Dievo kūrinijos dalelė, bet nuo renesanso atsiranda šūkis: „Viso ko centras esu aš, žmogus.“ Viduramžiais žmogus matavo nuo Dievo: Dievas - pasaulis, Dievas - žmogus, o jau moderniais laikais atvirksčiai - jeigu aš noriu pažinti Dievą, na tai gal aš Jo ir ieškosiu, tada bus žmogus ir Dievas, arba Dievas mano delne kažkur. Jei noriu pažinti kitą žmogų, tai jis turi būti būtinai mažesnis už mane, nes modernių laikų šūkis, kaip Foerbachas sakė: „Išvykim tą religiją iš žmogaus sąmonės, Dievo vardą pakeiskim žmogaus vardu. Žmogus žmogui tegu būna dievas“. Taigi kiekvienas sutiks, kad aš būsiu dievas, o kas tu toksai? Kitas sakys: „Aš dievas.“ Tada sakysim: „Palauk, tai mums reikia išsiaiškinti, kuris iš mūsų dievas“ - ir prasideda konkurencija. Karai yra ne kas kita, kaip noras parodyti, kad aš už tave didesnis, aš dievas, aš stipresnis, aš gražesnis. Bet kaip parodyti? Jeigu tu netiki Dievu, tai netiki dvasiniais dalykais, vadinasi viskas tau tik kūniška. Tai kaip save dabar parodyti galingu? Tai gali padaryti tik per kūniškus dalykus. Vadinasi tada pinigais galiu išmatuoti save, kūno tobulumu galiu išmatuoti save, galiu išmatuoti savo populiarumu arba sužvaigždėjimu, galiu save išmatuoti valdžia ir garbe. Jeigu aš būsiu valdžioje, tai aš būsiu dievas, jeigu aš būsiu žurnalų viršeliuose, tai aš būsiu dievas ir jei aš turėsiu maišą pinigų ir būsiu milijonierius - aš būsiu dievas. Daugybė žmonių šiuos tris dalykus laiko gyvenimo tikslais. O iš tikrųjų tai yra šėtoniški altoriai, ant kurių pasirengęs save paaukoti kiekvienas modernus žmogus. Jėzus dykumoje būtent ir susitiko su šiais trimis demonais, kurie šiais laikais turi daug darbo, nes visiems žmonėms perša tokius gyvenimo tikslus: „Vardan pinigų, vardan garbės, vardan valdžios!“.

Ir tada žmogus skaito Evangeliją ir nesupranta sakinio: „Atsuk antrą skruostą“. Kaip galima atsukti antrą skruostą, kas čia per nesąmonė, kaip aš atsuksiu antrą skruostą, jeigu man reikia būti visada didesniau už kitą. Arba: „Rinkis paskutinę vietą...“ Na kaip aš rinksiuosi paskutinę vietą, jeigu man visuomet reikia pirmutinę rinktis. Taip moko pasaulis, o Jėzus aiškiai sako: „Atsirink, ant dviejų kėdžių nesėdėsi“. Taigi turi apsispręsti, ar sėdėsi ant šitos kėdės, ar ant tos, apie kurią Jėzus kalba: „O aš jums sakau..., O aš jums sakau... O aš jums sakau...“ Tai yra du skirtingi mokymai, bet mums lengviau tikėt pasaulio dvasia, nes pasaulis kalba apie apčiuopiamus dalykus: pinigus gali čiupinėt, žurnalus vartyti, nuotraukas žiūrėt. Valdžia irgi išmatuojama šiais dalykais, bet Jėzus perspėja: „Laimės šituose dalykuose neieškokite, nes čia veikia piktojo dvasia“. Piktasis gundė Jėzų dykumoje, juk ne angelas sakė: „Jėzau, paversk šituos akmenis duona.“ Angelas Jį stiprino, kad Jis išbūtų tą askezės, tą atgailos, tą pasiruošimo laiką, kada Jisai, būdamas žmogaus kūne, parodė, kad tikri dalykai ateina per pažinimą, būtent piktojo gundymų pažinimą. Ir Jėzus atkreipia mūsų dėmesį, kad niekada nesusižavėtume, kai būsime gundomi pinigais ar turtais, bet griežtai pasakytume: „Ne!“ Niekada nesusižavėk, kai tau sakys: „Taigi angelai tave ant rankų nešios, taigi tu būsi toks ypatingas, tiek daug mes tau galim pažadėt visko...tik tu patikėk mūsų gundymu“, Ir galiausiai užpykęs kipšas kaip sako Jėzui - „Tu tik pagarbink mane, atsiklaupk prie mano kojų ir man nusilenk, ir aš tau visas karalystes atiduosiu“. Dažnai taip būna, kad piktasis per menkniekį žmogų įveda į tokią duobę, iš kurios jis per visą gyvenimą neišsikapsto. Taigi niekada neatidarykit šitų durų ant kurių užrašyta - „Laimė, laimė, laimė, pinigai, garbė ir valdžia“, ten blizga visokiomis spalvomis - kaip mes įpratę matyti - labai graži reklama... O Jėzus sako: „Niekada netikėkit šita reklama, ten nėra laimės, ten yra mirtis“. Žmogus bijo mirties, bet drąsiai žengia per šitas mirties duris.

Ir mes šitiek pavyzdžių matome, ir per TV ištisai pasakojama, kas nutinka, kai žmogus patiki šitokiais laimės keliais. Taigi tas individas, kuriam moderniais laikais yra sakoma, kad tai tu esi visa ko centras, kad turi gyventi tik dėl savęs ir tuomet žodis "Aš" skamba išdidžiai. Raidė "A", koks skambus garsas, bet raidė "Š" - visi žinom, kad ne kažin kas. Ir ta "A" suvilioja, bet pabaiga būna ne kokia. Vien tik egoizmas, kada žmogus mokosi gyventi tik sau iš abiejų rankų - viskas man ir dar kartą man, nė vieno skruosto

neatsuksiu, niekada nenusileisiu..." Nes šis žmogus turi vieną žodį - „netarnausiu“, nes jeigu nusileisiu - tarnausiu, o jeigu dar kartą nusileisiu - dvigubai tarnausiu.

Bet šventumas kaip yra išbandomas? Šventumas tik tuo ir yra išbandomas. Jeigu išmoksi vieną ranką atplėšt nuo savęs ir pasidalinti su kažkuo, tu pamatysi - visiems gerėja, o man blogėja. Jeigu yra kuo pasidalinti su kitu ir man labai patinka - tai dalinuosi, o jeigu aš nenoriu dalintis ir tuo labiau, jei kitas nelabai žino apie tai... Kam dalintis?

Bet aš vis tiek einu į bažnyčią, meldžiuosi, o iš tikrųjų kaip aš gyvenu?! Lygiai taip, kaip tas individas, kuris sako: „Viskas man, aš turiu gyventi, o visi kiti turi gyventi dėl manęs. Taigi koks čia klausimas, taigi aš tave ėmiau į žmonas, arba aš tave vedžiau, kad būtum man siena, užuovėja, pinigų nešėjas, juk viskas dėl manęs.“ Ir tokie žmonės ilgai negyvena kartu, nes jie nuolat girdi priekaištus: "Tu dėl manęs turi gyventi, o tu dėl manęs..." Ir kiek galima kentėti? Nė vienas iš jų nesituokia, kad gyventų dėl kito, nei vienos rankos neatplėšia nuo savęs, tu man patikai, kaip daiktas, todėl aš tave ir pasiėmiau. Nes individas viską naudoja kaip daiktus ir Dievą taip pat. Ko čia eit į tą bažnyčią, ką radom - paliksim. Reikia kaip visi nusipirkt mišias - nusipirkau, atsisėdau, rankos kišenėse, klebonas turi melstis, ką aš žinau, yra specialistai.

Tai štai individas yra labai skurdus žmogus, nes jo pasaulis yra tik tiek, kiek išneša jo glėbys. Ir kiek čia telpa? Labai nedaug. Jis niekada nėra pabandęs nė vienos rankos atiduot, kad pajustų daugiau gyvenimo - niekada. Ir už tai tas žmogus užsiima savigaila, jis visada dejuoja: „Kaip man sunku, kaip manęs niekas nesupranta, kaip aš niekam nerūpiu, kaip man niekas nedėkoja, kaip manęs niekas nepastebi, kaip manęs niekas neįvertina, o koks aš geras, o visi, kaip man nori kenkt, kiek aš turiu problemų gyvenime, nes visi viską daro ne pagal mane, jie nesistengia dėl manęs..." Jam yra normalu, kad tas individas visada galvoja apie du dalykus - apie pelną ir apie naudą iš visų. Man turi būti iš visko nauda, o nauda tai yra pinigai, garbė arba valdžia. Jei nėra šitų dalykų, tai aš tenai ir neinu. Ko ten eit, jei nėra nei pinigų, nei garbės, nei valdžios.

Tai štai šita individų konkurencija ir sukuria karus - karus šeimose, karus mintyse ir taip pat karus jausmuose. Mes keikiam, turim priešų, nes jie juk nedaro pagal mane. Bet kai mes meldžiamės *Tėve mūsų* maldą, kai mes sakome: "Teesie šventas Tavo vardas, teateinie Tavo karalystė, teesie Tavo valia..." - o paskui iš karto sakom: „Dieve, žiūrėk, daryk taip, kaip aš Tau sakau, pagal mano valią, kad mano vardas būtų šventas ir kad mano karalystė nebūtų paliesta..." Mes visuomet šito prašom: sėkmės, pasisekimo, kad tik man gerai būtų, ir už tai džiaugiamės, kai kažkam nepasiseka - ir gerai sakom, užtat man geriau, kai kažkam blogai. Bet Jėzus perspėja: „Jei tu seksi paskui mane, tu turi pirmiausia pasidaryt dvasios beturčiu“. Ir šventasis yra būtent tas, kuris vis darosi ir darosi tuo dvasios beturčiu. Jis mokosi neturėt valios, jis mokosi netrokšt, nieko netrokšt, kad eitų ne pagal pasaulio dvasią, o pagal Šventosios Dvasios ugnį, pagal Jėzaus Dvasią. Bet tuomet jis turi vis prarast, prarast ir prarast. Ir štai ši vieta yra labai skaudi, nes ir apaštalas Paulius sakė: "Aš suprantu ir įsakymus žinau", - lygiau taip pat kaip ir mes: ir katekizmą mokam ir dešimt Dievo įsakymų žinom, na bet kaip juos išpildyt?! Kai pradedi žiūrėt į save, tai net to pirmojo neišpildai: „Neturėk kitų Dievų tik mane vieną!" Tai sakom: "Žinau, jau nuo to laiko, kaiėjau pirmos Komunijos, bet kaip aš jį pildau?! Prieš ką aš klūpiu?! Ir jei mano rankos apsvijusios mane, tai aš klūpiu tik prieš savo "AŠ", klūpiu ir bijau, ir pataikauju sau, ir viską darau, kad tik aš būčiau pats sau dievas. Už tai aš visko noriu tik sau, o kitų aš net nematau, aš keikiu tą pasaulį, nes iš jo negaunu to, ko aš noriu. Vadinasi, jeigu aš nepraeinu to pirmo įsakymo, tai ką jau kalbėt apie visus kitus, aš esu nepajėgus juos išpildyt, nes nepraėjęs pirmojo, tu negali išpildyt nė vieno, ką jau kalbėt apie pagarbą Dievui arba bažnyčios lankymą. Kaip dauguma žmonių sako: „Kam man ta bažnyčia?! Aš taip sau po medžiu pasimeldžiu ir man viskas gerai, man Dievas toks savotiškas, kam man ten eit į tą bažnyčią, man nepatinka žmonės, stumdytis ten..."“

Taip yra todėl, kad tas žmogus neturi supratimo, jis negarbina vieno Dievo, už tai jis nenori būt ir su žmonėmis, nes egoistas yra visuomet atsiskyręs nuo žmonių: „Man ten per prasta, man nepatinka žmonės, aš ten galiu užsikrėsti ligom“ - atsiranda visokių pasiteisinimų vien todėl, kad jis galvoja tik apie save. Bet kai Jėzus mus daro dvasios beturčiais, tuomet mes mokomės iš individo tapt asmeniu, nusiimt karūną. "AS" jau nėra "AŠ", jau skamba švelniau, nėra karūnos, vadinasi jau nėra troškimo būt didesniu už kitą visada ir visur. Juk individo troškimas - kad tik ne mažesnis už kitą. Bet kai Jėzus mane moko, Jis sako: „Pirmiausia nusiimt karūną, pamatyk, kad ir kiti ne prastesni už tave ir išmok dalintis“. Pradedi dalintis, bet sau sakai: „Tiek to, na pagal Šventą Raštą gyvensiu, atsiduosiu... Rinktis vietą norėjau ten, labai gera vieta atsirado, kažkas jos prašo, tai ir sakau: „Eikit jūs į tą vietą“ arba darbe galėjo mane paaukštinti, na bet buvom dviese į tą vietą, tai sakau: „Eikit jūs“, premiją galėjo duot vienam iš dviejų, sakau: „Duokit tam kitam...“ Bet paskui sakau: "Dabar visiems gerai, o man... Aš taip nepratęs..." Taigi mes esame pratę, kad tik man būtų gerai. Džiaugsmas būna kada: „O, apgavau..., o, nepastebėjo, kai kažką prasto ten pardaviau, bet daug pinigų gavau, ot, kaip pasisekė..." Bet čia yra netikras džiaugsmas, jis toks momentinis, bet paskui lieka toks kartėlis, apie kurį nesinori galvot, tada įjungiam muziką, TV ir gyvenam kaip visi, ir džiaugiamės kaip visi, o išpažintis - kam jinais reikalinga?! Ir turi įvykti tuomet toks lūžis - ar aš save nugalėsiu, ar ne? Ir neužtenka vieną kartą tai padaryt, Dievas kiekvieną minutę mums duoda vis naują galimybę. Minutės nesikartoja, laikas vis naujas, vis iš naujo ir iš naujo galiu mokytis arba grįžt atgal. Ir kiekvieną kartą turiu sąmoningai, labai sąmoningai atlikt šitą veiksmą.

Kodėl piktasis mus nori laikyti tamsoje? Tamsa tai yra ta egoizmo siena, kai atrodo, ką bedaryčiau, atsimušu tik į save ir į save, ir negaliu išsivaduo. Bet jeigu atsirastų plyšys, štai tada, kai tu pats tą sieną pradedi ardyt, tada pradedi regėt visai kitus dalykus savo vidumi. Atsiranda toks džiaugsmas, kada padarai tikrą gerą darbą, kai niekas nežinojo, nematė ir visai ne tau padėjo. Ir šv. Pranciškus sako, kad tikrasis džiaugsmas yra ne tai, kaip mes jį įsivaizduojam. Tikrasis džiaugsmas, kai kitas žmogus džiaugiasi ir nežino, kad tu tai padarei, o tu nieko nesakai, tik džiaugiesi drauge su juo. Nes tikras tarnas ATĖJO, PADARĖ, APSISUKO, NUĖJO IR TYLA !!! Tikras tarnas yra tas, kuris TARNAUJA, o NE SAVE RODO. O mes norim ne tarnaut, o save demonstruot, nes šitaip elgiasi individas - jis visada nori rodyti tik save.

O Jėzus sako: „Susimažink, kai darai gerus darbus, daryk nežymiai, tegu tavo kairė nežino, ką daro dešinė“. Nes kai mes metam auką ir ji yra dešimt eurų, tai oi kaip jau ten demonstruosimės, bet jeigu aš turiu dvidešimt centų, tai labai jau ten patyliukais įmesiu. Tai ir parodo tą mūsų įprotį, apie kurį apaštalas Paulius sako: „Suprantu, bet negaliu tų sąnarių nugalėt“. Nes tas individas taip įaugęs į mano kaulus, kad vis tiek grįžtu prie seno. Klebonas, tarkim, sušaukia talką, tai jūs ten norėtumėt ateit su didžiausiu grėbliu ir grėbt ten, kur jo langai, kad matytų, kad aš dirbu, o jeigu aš ten kažkur kampe sutvarkysiu, kur niekas nemato, tai man nei kas ačiū pasakys, nei įvertins. Bet iš tiesų tikras geras darbas yra tas, kad atėjau, sugrėbiau ir išėjau, ir neieškau pagyrimų, nei naudos, nei garbės.

Bet šis lūžis yra pats sunkiausias - atplėšt pirmą ranką nuo savęs, reiškia pamatyti, nuo kokių dalykų tu esi priklausomas. Jeigu mes kažkuo negalėsime pasidalint su kitu, vadinasi ten yra mūsų silpnybė, mūsų bėda. Dažniausiai žmonės atiduoda kitiems tai, ką jau išmest pasiruošę. Bet tai nėra geras darbas. Tu turi duot tai, kas ir tau būtų gerai, o ne tai, ką tu į šiukšliadėžę meti. Tai joks geras darbas. Reikėtų pasakyt: „Ačiū, kad priėmei“, - nes tai yra šiukšliadėžei skirti lašiniai ar drabužis, ar dar kažkas. Bet štai tai, ką tu pats pasigaminai sau, atėjo vargšas ir atidavei tuos pietus, štai čia yra tas tikras geras darbas. Bet taip padaryti yra labai sunku, labai... Jėzus mus moko gyvent dėl kito kiekvieną minutę: „Čia ir dabar esu dėl tavęs.“ Jėzus tai rodė savo gyvenimu. Jis viską darę ne dėl savęs, Jis gyvena dėl kitų su gailėsčiu.

Taigi individas tobulėja ydose. Individas, kuris kovoja už save, jisai tarnauja sau ir jisai pilnas pavydo, pilnas godumo, pilnas pykčio, įniršio, keršto, puikybės. Visos šios nuodėmės jam priklauso, nors jis ir sakytu: „Ne, ne, ne aš tikrai neužnuodytas, aš tikrai už dorybes, aš labai gerai žinau, kas yra nuodėmė ir dorybė. Na bet čia tokia situacija...“ Taigi jeigu individas tiktai už save, tai jis nenorėdamas darys nuodėmes ir praktikuosis ydose. Bet apaštalas Paulius sako, kad reikia atpažinti, kad mes norim vieno, o gyvenam pagal kitą kriterijų. Ir čia jau yra gerai, nes tu pradedi sąmoningai atpažinti. Na aš niekuomet šito neatiduočiau, bet atėjo vargšas ir atidaviau, ir tegu tavo kairė nežino, ką daro dešinė. Aš jau bijau sakyti apie pinigus. Kuo mes dalinamės – tais dalykais, kurių mums netrūksta.

Dievas yra visko viršininkas ir jeigu Jisai Motinai Teresei davė ir Nobelio premiją, ir visi žurnalų viršeliai mirgėjo nuo jos nuotraukų, ir princesė Diana norėjo su ja nusifotografuoti, ir Popiežius jai ranką bučiavo, ir jiniai valdžią turėjo ant ligoninių ir ant mokyklų... Ar todėl, kad jiniai viską darė, kad tai turėtų? Čia nebuvo jos gyvenimo tikslai, bet Dievas ją apipylė šitais žemiškais turtais ne todėl, kad jiniai to troško, bet todėl, kad jiniai tarnavo. Kai jiniai sakė: „Meilės rūbas iki dulkių“, - jiniai pati lenkėsi iki menkiausio žmogaus, neskaičiuodama nei laiko, nei sveikatos, nei savo gero vardo - ji nieko nebijojo, išėjo iš saugaus vienuolyno nežinia į kur. Į baisias gatves, kur niekas jos nelaukė, bet jiniai išėjo taip gyvent dėl Dievo ir dėl žmonių. Ir tuomet Dievas ją viskuo apipylė.

Tad mes niekada nebijokim, kai mes galvojam duot ar neduot. Reikia iš karto duot, nes praeis septynios sekundės ir tu persigalvosi. Yra tokia riba - *septynios sekundės*. Jeigu tu nori anksti atsikelti, jei per septynias sekundes neatsikėlei, tai vertiesi ant kito šono ir miegi toliau. Taigi tas aiškus apsisprendimas visada būna tylos minutė, kai mes puikiai atskiriam, kas mums siūloma ir kaip aš turėčiau elgtis, bet kažkaip tas įprotis - rankos visada į save. Atrodo idėja graži, bet atplėšt rankų nuo savęs šį kartą nepavyko... Pasiteisinu, kad visi taip gyvena, na parodykit čia man bent vieną šventą, parodykit bent vieną, kuris gyvena ne Sau. Ir iš tikro mes taip sakom ne todėl, kad norime kalbėt apie kitus žmones, bet todėl, kad norim pridengt save.

Jėzus visus kviečia vienodai, bet tik mažuma Jį seka. Nes norintis sekti Jėzumi turi prarast save, bet atrast gyvybę. Štai čia toks įdomus dalykas - individas galvoja apie išlikimą, kaip man čia išlikti šioje žemėje – dėl to moterys darosi operacijas, tampa barbėm. Viena ukrainietė tapo barbe, paaukodama savo nervus, ji net negali šypsotis, ji naktį negali užmerkt akių - tai čia laimė?! O kam jiniai rūpi, kaip barbė, ar kas su ja norės ką nors bendro turėt? Mes juk iš žmogaus veido nusprendžiam, ar jo gera nuotaika, ar jis šypsosi, ar galima su juo kalbėtis, ar priešingai - geriau laikytis atokiau. O ten - kaip vitrinų manekenė, visada tokia pati. Ar čia laimė?! Bet jiniai galvojo, kad laimė. Tai štai tada, kai mes galvojam apie save, mes darome pačias didžiausias klaidas.

Jėzus sako: „Jeigu galvosi apie tokį išlikimą – mirsi“. Ir dar Jėzus sako: „Palikit mirusiems laidoti mirusius“. Ką tai reiškia? Juk jau tu vis tiek miręs, jau nepajėgi atsistot, tai tada tu ir verk prie to mirusio, kuris iš tikrųjų nežino, kaip tau pasakyti, kad jis gyvas ir kaip paprašyti to, ko jam iš tikrųjų reikia. Dauguma žmonių tikrai nemato reikalo melstis už mirusius, jie sako: „Ko jūs ten tiek Mišių už tą savo artimą užprašinėjat, ar jis jau toks nusidėjėlis buvo?“. Kitaip tariant, jie iš viso nesupranta, kad žmogus po mirties yra gyvenantis toliau gyvenimą, kurį gyvens iki tam tikro lygio. Tai šitą gyvenimo kokybę galima pakelti dar gyviems esant, bet pasaulis neleidžia nuo jo pakilt. Tai yra horizontalus šliaužimas, dėl ko piktasis gundė levą, kad ji taptų šliaužiančia žeme. Individas kartais pradeda gyvent pagal Jėzaus mokymą, bet galų gale nusivilia, nes jam atrodo, kad visiems gerai, o jam negerai. „Ne,- sako jis,- grįžtu atgal...“ Ir tada mūsų gyvenime tikėjimas tampa žodinis: „Taip, tikiu, taip, einu aš į bažnyčią, taip, meldžiuosi“, - bet nėra gyvybės.

Šventasis Pranciškus tarsit nori prikelt tokius žmones ir pasakyti: „Mano Dievas ir mano viskas.“ Bet tas viskas jo gyvenime prasideda nuo raupsuotojo. Kiekvienas

raupsuotasis - mano, kiekviena tarnystė - mano, grindų plovimas, indų plovimas, tarnavimas žmonėms tyloj, nežinant, arba daryt tai, ko aš iki šiol negalėjau atlikt. Tai nuo čia prasideda viskas. Bet tie šventieji pradėjo vieną ranką drąsiai nuo savęs atitraukt dėl kito žmogaus. Jeigu mes šeimoje pakeistume politiką ir, grįžę namo, pasakytume savo artimam žmogui: „Žinai, nuo šiandien noriu gyventi tau, tiktai tau. Pasakyk, ką aš turiu dėl tavęs padaryti?“. Bet kad taip padaryt, reikia pirmiausia atlikt dievišką veiksma - priimt viską kaip yra.

Jėzus ateina į šitą pasaulį ir priima jį tokį baisų - net gimsta tvarte. Jėzus parodo, kokiam lygmenyje yra pasaulis - tvarto lygmenyje. Jis priima pasaulį tokį, koks jis yra. O mes kaip sakom: „Aš šnekėsiu su tavim, bet tik tada, kai tu būsi atitinkamo lygmens“. Gali neišaušti tokia diena nei tokia valanda. Niekada mes su tuo žmogumi galim neturėt nieko bendra, nors gyvenam šalia tol, kol mes jo nepriimsim, kol mes nenusileisim iki tokio pat lygio, kaip tas žmogus. Dėl ko XX amžiaus žymi filosofė Simona Weil yra pasakiusi: „Galų gale supratau, kad čia aš su savo savanaudiškumu užstoju visus santykius, santykius tarp Dievo ir žmogaus. Kiek manyje savanaudiškumo, tiek aš užstoju Dievą pasauliui, tiek pasaulis negali pamatyt Dievo“. Ir šiais laikais daug kas nežino, kaip rast Dievą, už tai, kad mes jį labai užstoję savimi.

Šventieji išmoko atplėšt nuo savęs ir kitą ranką ir pasakyt Dievui: „Šita ranka, Dieve, Tau, teesie Tau garbė ir žmonėms gerovė“. Ir tada gyvenimas toks nesaugus, nes mes negalim parodyt niekam savo širdies, mes ją dengiam, slepiam, kai norim būt saugūs, laikom visada save apglėbę, bet nesuprantam, kad visos problemos pasaulyje - mūsų nerimas, baimės ir atsiranda iš nesaugumo. Visur kur tik pažvelgsi grasina, nežinau, kas bus rytoj, gal prarasiu darbą, gal pensiją atims, na ką gali žinot? Bet visos šitos mintys skirtos tiems, kurie bijo ir galvoja apie išlikimą.

Bet tie, kurie drąsiai abi rankas atiduoda - vieną Dievui, o kitą pasauliui - jie žino, kad tai labai nesaugu, bet pasaulyje ir negali būti saugu, pasaulis tokia vieta. Bet Dievas į pasaulį gali ateit tik per mūsų širdį, per mūsų supratimą, ne pagal mūsų loginį protą, kur mes ten visada naudą skaičiuojam, kaip verslininkai. Ne - tikėjimas siejasi su meile ir supratimu, tai yra centras. Mūsų rankos atneša supratimą į pasaulį, kai aš noriu padėti žmonėms. Jėzus pats atėjo per žmogaus kūną į pasaulį ir žmogus dabar ateina į pasaulį per mus, per kūną, nes Komunija irgi yra kūnas, Jis ateina per šventą materialią dalelę, kuri pakonsekruota per šv. Mišias tampa Jo Kūnu. Ir lygiai taip pat Šventoji Dvasia gali mus konsekruot per save. Dievo Dvasia gali mus taip pakeist, kad pasaulis norės mus nužudyt. Pranašų niekas nemėgo, nes jie nešė Dievo žinią. Šventieji visi kentėjo. Kai užkariaudavo šalis, ką pirmiausia naikindavo - dvasingiausias žmones - išvežė į Sibirą, išnaikino visus, turinčius didelę dvasią žmones. Kodėl? Kad vėliau visus kitus galima būtų vesti kaip bandą, kaip beveidę minią. Taigi šventieji yra nepatogūs pasauliui. Ir jeigu tikrai prašot šitos Dievo malonės ir nebijokit jos prašyt, nes tada Dievas padarys jus savo tarnais ir tikrai nepagailės, iš tikrųjų taip jus įdarbins, kad per maža nepasirodys. Ir jeigu jūs visiškai pasitikite Dievu, problemų iš viso neliks, nes Dievas yra poilsis, Dievas yra ta tyla, ta pauzė, kur galima pailsėt nuo visų piktojo triukų, nuo pasaulio triukų. Turime visuomet žinoti, kad esame Dievo akivaizdoj ir turime visada žinoti, kad mano ranka yra Dievo rankoj. Man nėra ko bijot. Kaip šv. Teresė Avilietė sakė: „Nebijokite mirties ir nieko, kas įvyksta gyvenime. Nebijokite mirties, nes jos nėra, nes Dievas mus siunčia ten, kur blogiausia“.

Kai šv. Pranciškus Asyžietis tai suprato, tai jisai ir meldėsi ta malda: "Viešpatie, padaryk mane savosios ramybės nešėju"- jis nesakė: "Dieve, duok man daug ramybės, daug džiaugsmo, daug poilsio, laimės, sėkmės, taikos. Ne, jis sakė: „Padaryk mane pasiuntiniu, nes neturiu nė vienos rankos sau, tau duodu ranką, teesie Tavo valia mano gyvenime, o dabar jau siųsk kur Tu žinai esant reikalinga. Ir kaip jisai meldžiasi: „Siųsk ten, kur siaučia neapykanta, ten, kur nėra meilės, ten, kur nėra supratimo, ten, kur nėra saugumo, ten, kur nėra jokio gėrio... Ten mane siųsk, Viešpatie“. Ar gali egoistas to

prašyti? Niekada! Ar gali egoistas suprast, kad kančia yra gerai? Niekada! Jis bėga nuo šitų dalykų. Bet kai Jėzui atiduodam ranką, tada mes suprantam, kad esam silpni ir galime su šventąja Klara sakyti: „Mokytėjau, padaryk, kad aš trokščiau šitų dalykų, kad aš trokščiau kitus paguost, o ne pati būti guodžiama, kitus suprast, o ne pati būti suprasta, kitus mylėt, o ne pati būti mylima. Nes kas duoda - gauna, kas atleidžia - tam atleidžiama, kas miršta, tas gimsta amžinajam gyvenimui“. Tai štai tas mirimas yra užkoduotas net mūsų kūne, kai mes subręstame. Sako, kad nuo dvidešimt penkerių metų žmogus pradeda senti, vadinasi mažėja, net kaulų svoris mažėja, raumenys traukiasi. Žmogus mažėja. Taigi ir dvasiniame gyvenime mes turime vis labiau tapti tais beturčiais, jeigu norim tarnauti taip, kaip Jėzus moko.

Tarnaut - tai reiškia paklusti, o paklusti yra sunku, klausyti kito yra sunku, nes klausyti - reiškia neužgožti kito, reikia išgirsti kitą, reikia tapti mažesniu, reikia nusileisti iki to žmogaus lygio, kad tu jį išgirstum. Šventumas yra ta dieviška tarnystė, kuri mus pirmiausia labai stipriai perkeičia. Jeigu mes tikrai norim tapti Dievo tarnais, tai šitas perkeitimas bus toks stiprus, kad tuomet supratę, kad visiems sekasi, o man - ne, dar labiau vykdysim savo tarnystę. Motina Teresė sako: „Pradėk mylėti, pradėk tarnauti ir visi tave keiks, nesupras, kaltins, apkalbinės,- vis tiek tu tai daryk“. Nenusivilk, nes kai išmoksi atsukt kitą skruostą, tai bus kaip šv. Kryžiaus Jonas sako: „Kol aš prašiau iš Dievo malonių, prašiau, prašiau, o Jis man nieko nedavė, kai man pasidarė tas pats - Jis mane viskuo apipylė“.

Ką reiškia "tas pats"? Tai reiškia, kad nėra to, kuris trokšta, nėra manęs ir kai tu pasiryžti mirti sau dėl Dievo ir žmonių gerovės, tada tu visada mintyse tari kitam žmogui sakinį: „Aš čia esu dėl tavęs“. Bet mokytis pačiam reikia daug, kad galėtum turėti tokią nuostatą, kad galėtum net ištart: „Pasakyk, ką aš ne taip darau, gal aš kažko nesuprantu, padėk man“. Tai reiškia būti mažesniu, o mokytis būti mažesniu reikės visą gyvenimą, nes mes iš karto, kaip tos varlės išsipučiam ir mums vėl iš naujo reikia mokytis būti mažesniu. Štai čia yra didžiausia žmogaus gyvenimo kokybė ir didžiausia žmogaus vertė - pažinti savo silpnumą, bet neišsigąst. Tie visi blogi dalykai visada mus sups, tos mūsų silpnybės iš mūsų taip paprastai neišeis, bet jas reikia pripažinti, nebėgti nuo jų, bet pasakyti: „Taip, aš turiu ir šitą ydą, ir šitą...“ Jeigu pasakysiu: „Aš turiu“, - reiškia tada aš save stebėsiu. Bet jeigu sakysiu: „O ne, palyginus su kitais žmonėmis, kurie meluoja ir apkalbinėja, tai čia mano šitos apkalbos - tik menkniekis“, - vadinasi niekada neišgysiu. Bet jei sakau: „Taip, aš nuolat apkalbinėju, tik paskambinu ir žiūrėk jau pasakoju apie kitus blogai, kažkas kitas blogai kalba ir aš tuoj pat prisidedu ir jam pritariu“, - tuomet jeigu aš tai atpažinsiu savyje, tada aš kartais suvaldysiu save. Tai štai šitas asmens tobulėjimas - tai yra tobulėjimas dorybėse.

Tada, kai mes atiduodam kitą ranką Dievui, mes imam tobulėt tikėjime, viltyje ir meilėje. Tada per mus ateina į pasaulį viltis, tada per savo tikėjimą atnešam kitiems tikėjimą, nes tikėjimą turim liudyti darbais, pačiu savimi ir visa tai mano darbus padaro pilnus meilės. Pagrindinis Dievo Įsakymas yra: „Mylėk Viešpatį Dievą visa širdimi, visu protu, visomis jėgomis, o savo artimą, kaip save patį“, - tai reiškia linkėt savo artimui gero, norėt jį suprast, būk dėl jo, aukokis dėl jo, nes tai yra kryžius. Abi rankos prikaltos - tai reiškia nėra manęs. Ir kai bus labai labai sunku, tikrai nebijokim ateiti prie kryžiaus, kad jis mus sustiprintų. Ir nebijokim sau pasakyti: „Jei nebėra manęs, tai ko aš čia bijau, ko aš čia pergyvenu dėl tos situacijos, tai dėl ko aš čia drebu?“. Jeigu nėra manęs, tai manęs turėtų niekas negąsdinti ir turime žinoti, kad galime gyventi kitaip šitame gyvenime, negu gyvena pasaulis.

Šv. Teresė Avilietė sako, kad kai tu norėsi pažinti save, kad susipažintum su Dievu, nes Dievas karalius gyvena tavo sielos pilyje, tu būtinai turėsi praeitį išorinį kiemą, kuriame knibždėte knibžda įvairių žvėrių. Ji sako, kad pilis yra apsupta tvora - šio pasaulio dvasia - kūnu. Bet jeigu tu turi troškimą, tai tu keliasi į tą pilį, į savo sielą, bet pirmiausia eisi per kiemą, kuris yra pilnas baisių padarų. Ir šv. Teresė sako, kad tie

padarai, tie žvėrys, tai yra tos tavo nuodėmės, tos ydos, kurias tu maitini savimi ir jie tyli. Už tai mes nieko apie save nežinom, mes pripratę prie savo blogybių, bet žinok, jeigu tu norėsi patekti į vidų, tie žvėrys saugo duris, neleidžia ten patekt. Tai štai sunkiausia yra nugalėt šiuos įpročius, nereikia nuo jų bėgt, bet juos reikia pripažinti ir atpažinti - „Taip, šitas žvėris yra manyje“. Psichologai net piešia žmonių temperamentus, pavaizduodami liūtus, zuikius, dramblius. Yra net žmonės, kurie sako yra panašūs į gyvūnus - katinus, paukščius ir pan.

Šv. Teresė sako, kad tu nepateksi į tas karaliaus menes, kol tu nesusipažinsi su žvėrimis ir neatpažinsi ką tu maitini. Ir nemaitink šitų žvėrių, tada tie žvėrys pasius, jie sukils", - čia ir yra tas sunkumas - aš negaliu gyventi kitaip, man neleis, kiti žmonės sakys: „Kas čia dabar? Tu ką kitoks, ką čia dabar vaidini?" Tai štai praeit pro šitą pasaulio dvasią, kur yra daug žvėrių, yra labai sudėtinga. Bet kai įstengi atplėšt nuo savęs vieną ranką, kitą ranką jau yra lengviau atiduot. Ir Dievas tada jau mus veda pastiprindamas su savo Dvasia.

Dar noriu pasakyti apie tarnystę. Norint tarnaut, mums nereikia ypatingų dienų ar ypatingų momentų. Ir negalvokim, kad gerai buvo tai didžiajai Teresei, kai ji gyveno ten vienuolyne. Šventėt reikia kasdienybėj, iš karto, nes tai yra buvimas. Ir dabar galima turėti šventas mintis arba nuodėmingas, gerus jausmus arba blogus, jau dabar galima savo priešams linkėt gero ir neturėt piktų minčių. O pradėjus tarnaut, daryt viską dėl Dievo, dėl žmonių, dėl tų pačių artimiausių žmonių, kuriuos labiausiai kankinam. Kodėl bažnyčioj sakom: „Palinkėkit ramybės artimiausiems", - nes iš jų labai daug atimam ramybės ir jeigu ateinam su šeima, tai jiems pirmiausiai ir palinkim ramybės. Reikia stengtis, kad aš pats tapčiau ramybės indu, taikos indu, supratimo indu, tikėjimo, vilties ir meilės indu. Nereikia kalbėt apie tai, bet pačiam juo tapt. Ir štai čia reikės labai daug Dievo pagalbos, Dievo malonės, Šventosios Dvasios veikimo, kad mes ištvėrtume šiame kelyje. Už tai Jėzus ištarė 365 kartus žodį - NEBIJOK !. Tiek kartų Evangelijoje yra ištartas šis žodis. Jis ištartas mums kiekvienai dienai. Nebijok taip gyvent, neturėk idealų kaip aš atrodau kaip šventas arba kaip aš atrodau, kai nusižeminęs. Tiesiog būk nusižeminęs, tiesiog norėk, kad kitiems būtų geriau ir bus gyvenimo apsčiai. Kodėl sakome, kad entuziazmas yra buvimas Dieve? En - yra vietininko linksnis, "Teos" - Dievo vardas. Taigi entuziazmas - tai būti Dieve ir tikėti, kad Dievas tikrai yra esantysis - „Esu tas, kuris esu". O iš mūsų reikia, kad tik liktų - Esu Dieve dėl Tavęs, esu Dieve dėl kitų, - nes iš tikro pats nežinau dėl ko čia esu, tai todėl ir sakau Jam: „Teesie Tavo valia", - nes mano valia per menka.

Tegu Dievas jus paliečia, perkeičia ir duoda tą tarnystę, per kurią Jis ateitų į jūsų šeimą, į jūsų aplinką, o pirmiausia į jūsų širdį ir į visą pasaulį.